

Верховний
Суд

Щодо змісту принципу добросовісності у справах про неплатоспроможність фізичних осіб

Володимир ПОГРЕБНЯК,
доктор юридичних наук,
суддя судової палати для розгляду справ про банкрутство КГС ВС
Круглий стіл, 25.10.2024, м. Львів

Книга 4 «Відновлення платоспроможності фізичної особи»

- ❑ Право боржнику – фізичній особі ініціювати конкурсний процес щодо самого себе (частина перша статті 115 КУзПБ)
- ❑ Проміжною метою реструктуризації боргів боржника – фізичної особи є частковий *wipe out* (з англ. «стирати», «змивати») боргів, тобто прощення, списання боргів у певному обсязі за умови виконання плану реструктуризації (пункт б частини другої статті 124 КУзПБ)

Баланс прав боржника - фізичної особи на звільнення від певного обсягу заборгованості з інтересами кредиторів

ПРИНЦИП ДОБРОСОВІСНОСТІ

«добра совість» (*bona fides*)

Об'єктивне розуміння

- добросовісність є об'єктивним мірилом, тобто ідеальними бажаними правовідносинами
- добросовісність представляється у формі вимог, що висуваються, зокрема, нормами права до поведінки учасників правовідносин

Суб'єктивне розуміння

- добросовісність втілюється у вірності наданим обіцянкам і прагненні сумлінно виконати суб'єктивні обов'язки
- як характеристика дій учасника цивільних відносин, який здійснює належні йому права з урахуванням наявних меж та обмежень, не порушує прав інших учасників цивільних відносин, вчиняє дії, спрямовані на мінімізацію негативних наслідків своєї поведінки, тощо

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО МАЙНОВИЙ СТАН БОРЖНИКА ЗА ОСТАННІ 3 РОКИ, ЯК ІНДИКАТОР ДОБРОСОВІСНОСТІ БОРЖНИКА – ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ (процесуальна сторона)

- саме характер відомостей, відображених у декларації, а точніше їх достовірність є пререквізитом для порушення питання про добросовісність боржника – фізичної особи;
- добросовісність боржника – фізичної особи є визначальним критерієм для оцінки підстав, з якими КУзПБ пов'язує можливість альтернативного вирішення господарським судом питання щодо подальшого руху справи;
- обов'язок надавати достовірну інформацію про все наявне майно зумовлений не лише формальними вимогами законодавця, а й сутнісним змістом процедур у справах про банкрутство;
- невідповідність декларації принципам повноти та достовірності може свідчити про недобросовісність або необачність боржника.

ДОБРОСОВІСНІСТЬ У СПРАВАХ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Процесуально-правова
добросовісність

належне виконання боржником процесуальних обов'язків, а також відмова від здійснення процесуальних прав у спосіб, що може нашкодити іншим учасникам конкурсного процесу

Матеріально-правова
добросовісність

належне виконання боржником обов'язків стосовно свого майна, а також відмова від здійснення суб'єктивних прав стосовно нього у спосіб, що може нашкодити іншим учасникам конкурсного процесу

? Чи може процесуально-правова добросовісність боржника – фізичної особи підміняти матеріально-правову добросовісність або прикривати матеріально-правову недобросовісність?

? Чи може неухильне виконання боржником – фізичною особою своїх процесуальних обов'язків розглядатися як єдина обставина, що здатна забезпечити мету конкурсного процесу і призвести до списання боргів такої особи?

Форми невідповідності процесуально-правової та матеріально-правової добросовісності

Синхронна невідповідність

Частково асинхронна невідповідність

Асинхронна невідповідність

Верховний
Суд

Дякую за увагу!

